



Landsbygdsdepartementet  
landsbygdsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

## Öster Malma 2014-01-31

### Jägareförbundets yttrande avseende Viltmyndigheten – jakt och viltförvaltning i en ny tid (SOU 2013:71)

Svenska Jägareförbundet ("förbundet") får härmed avge följande yttrande.

#### Sammanfattning

- Den väl tilltagna remisstiden har möjliggjort en omfattande internremittering inom förbundet och därför kan detta yttrande sägas vara särdeles väl förankrat och även samstämmigt
- Vad gäller delbetänkandets huvudförslag så är förbundet helt enigt med utredarens bakgrundsbeskrivning och förslag att inrätta en ny Viltmyndighet. Förbundet ser det som en förutsättning i en framtida adaptiv viltförvaltning att myndigheten ges ett proaktivt uppdrag att gynna jakt
- Vad gäller lokalisering av en framtida myndighet förordar förbundet en sammanhållen lokalisering. Tre lokaliseringar riskerar att splittra myndigheten, göra den mindre kostnadseffektiv samt göra det oklart för avnämarna vilken del som hanterar respektive frågeställning. Vad gäller placering förordar förbundet en placering utanför Stockholm
- Vad gäller Skogsstyrelsens lämplighet som framtida sektorsmyndighet ställer sig ett helt enigt förbund bestämt mot det förslaget. Bland de av utredningen föreslagna lösningarna är i våra ögon Skogsstyrelsen det minst lämpliga
- Förbundet är starkt kritiska till finansieringsförslaget, av två skäl. Dels är de "myndighetsliknande" delarna av förbundets Allmänna uppdrag delegerade till förbundet eftersom man där uppnår störst kostnadseffektivitet på grund av ett omfattande mervärde från organisationens förtroendevalda, medlemmar och kompetenta fältorganisation. Att flytta över, till exempel, trafikeftersöksverksamheten till en myndighet skulle ofelbart höja kostnaderna avsevärt.

Att finansiera en myndighet med medel från delar av avnämarna som myndigheten är satt att hantera är en synnerligen anmärkningsvärd och riskfylld lösning. Särskilt när man betecknar jägarnas fonderande medel som "statliga medel". En dylik lösning ger ofelbart krav från de som betalar att också få ökat inflytande och försvårar den ekonomiska planeringen då man är beroende av en enskild intressegrupps betalningsvilja. Viltet och dess förvaltning är ett samhällsintresse och bör således finansieras av samhället via statsbudgeten.



## Precisering av remissvar

Förbundet delar utredarens bakgrundsbeskrivning samt identifiering av behovet av nystart för den svenska viltförvaltningen. Decentraliseringen av viltförvaltningen samt ett mycket framgångsrikt arbete med att bevara och vårda tidigare hotade viltarter har gett oss ett mycket gynnsamt läge för vår fauna. Detta i kombination med tilltagande krav på internationalisering och en bred tvärvetenskaplig hantering av jakt- och viltförvaltningsfrågorna ställer helt nya krav på den nationella myndigheten.

Vad gäller en framtida myndighets finansiering är det i förbundets ögon helt orimligt att ålägga jägarna att finansiera delar av myndigheten. Jägarna är idag i princip de enda som bekostar den nya älgförvaltningen, cirka 35 – 40 miljoner kronor årligen via fäll- och registreringsavgifter. Att ålägga jägarna ytterligare ansvar för finansiering av samhällets viltförvaltning skulle innebära en mycket stor risk för totalt haveri vad gäller det system med statligt jaktkort samt Viltvårdsfond, som bland annat finansierar viltforskning, som fungerat mycket väl sedan 1938.

Istället bör fokus läggas på samordning av de olika myndigheter som idag hanterar vilt- och jaktfrågor. I dagsläget finns ett femtontal myndigheter som på olika sätt hanterar jaktfrågor och en översyn av dessa ansvar samt samordning skulle ge såväl förbättrad tydlighet och ansvarsfördelning samt med stor sannolikhet väsentliga besparingar och effektiviseringar. Ingen av dessa myndigheter har idag ett uppdrag att proaktivt främja jakten och viltförvaltningen vilket kan innebära fortsatta problem även om en ny myndighet skapas med ett "gynnandeuppdrag". Det är av yttersta vikt att en översyn med påföljande gränsdragningar genomförs bland dessa myndigheter. Till exempel sysselsätter polisen idag cirka 200 vapenhandläggare som med fördel kan övervägas ingå i en ny myndighet med regional handläggning via Länsstyrelserna. Att överföra medel från jägarorganisationerna till en nationell myndighet skulle vidare direkt motverka den pågående decentraliseringen av viltförvaltningen. En förstärkt nationell myndighet på bekostnad av stödet till regional och lokal förvaltning skulle vara direkt felaktigt och kontraproduktivt.

Liknande omfördelningar av resurser från ideella folkrörelsebaserade insatser i viltförvaltningen till mer centraliserade myndigheter har gjorts i flera länder, till exempel Finland, de senaste åren. Resultaten har i samtliga fall blivit ett drastiskt minskande ideellt engagemang från jägarna med avsevärda försämringar vad gäller till exempel inventeringsinsatser samt tilltro till förvaltningen och myndigheterna. Då dessa processer visat sig vara i princip irreversibla bör man mycket nogsamt överväga om denna omfördelning av resurser är rätt väg att gå.

Många av de aktuella viltförvaltningsutmaningarna, till exempel vad gäller gäss och vildsvin, består i att vi behöver fler jägare som jagar mer. Det är därför närmast en förutsättning för framtiden att den ansvariga myndigheten ges ett "gynnandeuppdrag". Decentraliseringen av viltförvaltningen förutsätter också ett ökat engagemang av fler för att regionalt kunna hantera frågor som tidigare hanterats nationellt. För att engagera fler kunniga och ideellt arbetande människor i viltförvaltningen är ett "gynnandeuppdrag" helt nödvändigt.

Utredningens förslag att dela upp en framtida myndighet på tre orter kan motiveras i teorin. Vi har tre tydliga regioner med egna förvaltningsfrågor och motsättningar att hantera.

Förbundet anser dock att en sådan lösning riskerar att skapa motsättningar med den regionaliserade viltförvaltningen och bilda en helt ny nivå mellan den nationella och regionala förvaltningen. Vidare uppstår lätt otydligheter med vilken ort och enhet som hanterar enskilda ärenden. Förbundet förordar därför en sammahållen myndighet med en lokalisering. Denna lokalisering kan lämpligen vara utanför Stockholm av såväl trovärdighetskäl som kostnadsskäl.

Förbundet ställer sig försiktigt positiva till förslaget om ett nationellt Viltförvaltningsråd. Förslaget är bra ur en ekosystemansats och en möjlig väg till ökad samförvaltning av allt vilt. Det är dock svårt att ta ställning innan former, mandat samt inflytande för ett dylikt råd är klarlagda.

Förbundet anser inte att Skogsstyrelsen kan vara ett alternativ som framtida Viltmyndighet. Skogsstyrelsen hanterar redan idag en mycket svår avvägning mellan produktion och miljö. Att föra in ytterligare en dimension i denna avvägning riskerar att ge myndigheten en helt omöjlig uppgift. Vidare har Skogsstyrelsen idag endast kompetens kopplat till en naturtyp, skogen. Många av de svåra viltförvaltningsfrågorna att hantera i närtid är istället knutna till hav, kust, fjäll och jordbruksmark. Dessutom krävs en mycket bred internationell kompetens samt tvärvetenskaplighet av en framtida Viltmyndighet.

Björn Sprängare  
Ordförande Svenska Jägareförbundet

Bo Sköld  
Generalsekreterare Svenska Jägareförbundet